

se construiește cunoașterea prin interacțiunea cu mediul fizic, prin stabilirea de relații și conexiuni între evenimente, fenomene, ființe și prin înțelegerea relațiilor de cauzalitate. Astfel, preșcolarii capătă cunoștințe diverse despre lumea înconjurătoare, despre rolul omului în interacțiunea lui cu natura, dezvoltând comportamente ecologice pentru întreaga viață.

Bibliografie

1. BINET, A. *Ideile moderne despre copil*. Colecția Pedagogia secolului XX. București: EDP, 1975. 260 p.
2. COCOȘ, C. *Educație, iubire, desăvârșire, edificare*. Iași: Editura Polirom, 2008. 230 p. ISBN 978-973-46-1038-9.
3. STAN, L. *Pedagogia preșcolărității și școlarității mici*. Iași: Editura Collegium Polirom, 2014. 296 p. ISBN 978-973-46-4434-6.
4. Curriculum pentru Educație Timpurie. Ministerul Educației Naționale. București, 2019. 40 p. [citată 16.02.2023]. Disponibil https://www.edu.ro/sites/default/files/Curriculum%20ET_2019_aug.pdf
5. Curriculum pentru Educație Timpurie Republica Moldova. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Chișinău: ed. Liceum, 2019. 128 p. ISBN 978-9975-3285-7-9 [citată 23.02.2023]. Disponibil https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_pentru_educatia_timpurie_tipar.pdf
6. Ghid de implementare a Curriculumului pentru Educație Timpurie, a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani din perspectiva Cadrului de referință pentru educație timpurii. Chișinău: ed. Liceum, 2019. 149 p. [citată 2.03.2023]. Disponibil https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ro.pdf
7. Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani. București: Editura Venemond, 2010. 88 p. ISBN 978-973-1733-16-6. [citată 20.03.2023]. Disponibil https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Invatamant-Preuniversitar/2016/prescolar/ORDIN%203851_2010_ANEXA_RFIDT.pdf
8. Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Chișinău: ed. Liceum, 2019. 92 p. [citată 24.02.2023]. Disponibil <https://fliphtml5.com/sfobm/oaf/basic>

CZU: 373.3.091.214(498)

LECTURA PERSONALIZATĂ A PROGRAMEI ȘCOLARE-PREMISĂ A CONTEXTUALIZĂRII PREDĂRII INTEGRATE A CONȚINUTURILOR

*Vărzaru Margareta
UPSC „Ion Creangă”*

*Școala Gimnazială „George Poboran”, Slatina, județul Olt, România
ORCID: 0000-0003-4042-0774*

Adnotare

Programele școlare din învățământul primar din România recomandă îmbinarea abordării disciplinare cu abordarea integrată a învățării, formarea competențelor cheie fiind un rezultat curricular al necesității de a construi legături interdisciplinare variate. Formarea și dezvoltarea competențelor asigură transferul și mobilizarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor pe tot parcursul vieții. Lectura personalizată a programei școlare permite realizarea unui demers didactic bine structurat, documentat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programa școlară pentru învățământului primar.

Cuvinte-cheie: programă școlară, abordare integrată, competențe cheie, contextualizare.

Annotation

School programs in primary education in Romania recommend combining the disciplinary approach with the integrated approach to learning, the formation of key skills being a curricular result of the need to build varied interdisciplinary links. Training and skills development ensure the transfer and mobilization of knowledge, skills and attitudes throughout life. The personalized reading of the school curriculum allows the realization of a well-structured, documented didactic approach, which ensures the formation of the skills provided by the school curriculum for primary education.

Keywords: curriculum, integrated approach, key competences, contextualization.

Fundamentare teoretică

Programa școlară este un document școlar care propune sintetic un curriculum specific la nivelul fiecărei discipline de învățământ. Are caracter oficial, unitar și obligatoriu. Prin conținutul său, programa este principalul ghid pentru activitatea dascălului, având o valoare instrumentală și operațională. Ea este documentul de la care se pornește în demersul de proiectare didactică, lăsând profesorului destul spațiu pentru manifestarea autonomiei și creativității formative [2, p. 243].

În opinia lui Gaston Mialaret, programa școlară reprezintă un document oficial de planificare a conținutului învățământului bazat pe "un ansamblu de acțiuni proiectate special pentru a suscita instruirea": definirea obiectivelor generale și specifice; stabilirea conținuturilor care trebuie predate-învățate-evaluate; anticiparea metodelor și a tehnicilor de evaluare; prezentarea materialelor necesare pentru realizarea activității de învățare (manuale școlare etc); precizarea dispozițiilor necesare pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice [1, p. 247, apud Mialaret, Gaston, 1991, p. 198].

Programa școlară este un document curricular reglator, care stabilește oferta educațională a unei anumite discipline de studiu/modul de pregătire, pentru un buget de timp și un parcurs școlar determinat, în concordanță cu prevederile din planul-cadru de învățământ [7, p. 22].

Așadar, programa școlară este principalul instrument de lucru aflat la dispoziția profesorului, prin care este stabilită oferta educațională a unei discipline pentru un an școlar. De asemenea, programa îmbină armonios obiectivele cu conținuturile, cu strategiile și cu evaluarea, întrucât conține competențele europene cheie, competențele generale, competențele specifice, conținuturile învățării și sugestii metodologice care structurează și orientează activitatea instructiv-educativă.

Centrarea pe formarea de competențe a programelor școlare moderne oferă o privire de ansamblu asupra tuturor disciplinelor de studiu, competențele vizate neaparținând exclusiv unei singure discipline, vizând astfel transdisciplinaritatea.

Considerate a fi școala viitorului, aceste programe valorifică "unitatea funciară a demersurilor științifice", urmărind integrarea orizontală și transversală a disciplinelor de învățământ în funcție de următoarele criterii de selecție a conținuturilor instruirii:

- criteriul teoretic, care vizează schemele conceptuale, obiectul și metodele de cercetare, paradigmele de abordare, valabile în cadrul mai multor științe;
- criteriul aplicativ, care vizează tehnologiile comune dezvoltate la nivelul mai multor științe, cu referire la domeniul vieții profesionale, mediului ambiant, relațiilor de familie;
- criteriul personalității, respectiv a "obiectului educației", care vizează formarea conștiinței științifice a elevului, relevantă pentru modelarea raporturilor sale cu lumea și cu sine;

- criteriul social, care vizează abordarea unor aspecte istorice, tehnologice, economice etc, semnificative pentru rezolvarea "unor probleme ale societății", respectiv pentru "natura umanității" [1, p.247. apud Mialaret, Gaston, 1991, p. 137-138].

Programa școlară este structurată după cum urmează:

Notă de prezentare

➤ Clarifică statutul disciplinei de studiu în planul-cadru și indică numărul de ore alocate fiecărei discipline;

➤ Enumeră documentele de politici sau de cercetare care recomandă studiul disciplinei respective (internaționale, naționale);

➤ Explică valențele formative ale disciplinei și pune în evidență aportul disciplinei pentru dezvoltarea competențelor din profilul de formare al absolventului;

➤ Precizează structura programei școlare și explică termenii folosiți.

a) Competențe generale

➤ Sunt competențele stabilite la nivelul fiecărei discipline pe toată perioadă în care este studiată;

➤ Reflectă profilul de formare al absolventului și conduc la dezvoltarea competențelor-cheie;

➤ Competențele generale ale disciplinei interferează cu cele ale altor discipline de studiu din aceeași arie curriculară și conduc la un nivel formativ superior față de cele dezvoltate anterior (atunci când disciplina apare în planurile de învățământ din ciclul anterior).

b) Competențe specifice și exemple de activități de învățare

➤ Competențe specifice rezultă din competențele generale;

➤ Formularea lor este diferită, progresând de la un an de studiu la altul;

➤ Verbele acționale, evaluabile sunt cuvintele cheie în formularea competențelor specifice;

➤ Competențele specifice sunt potrivite particularităților de vârstă ale elevilor.

c) Exemple de activități de învățare

➤ Activitățile de învățare au ca element central activitatea elevului (nu a profesorului), sunt contexte specifice parcursului de învățare urmat de elev în vederea dezvoltării competenței specifice vizate;

➤ Activitățile de învățare vin în ajutorul profesorilor (chiar și al autorilor de manuale) în vederea organizării unui demers didactic eficient punând accent pe pluri-, multi- și interdisciplinaritate.

d) Conținuturi

➤ Pot fi ușor contextualizate, ținându-se seama de nevoia de cunoaștere a elevilor;

➤ Orientează procesul educativ în vederea dezvoltării competențelor specifice la nivelul fiecărui an de studiu;

e) Sugestii metodologice

➤ Centrează învățarea pe elev;

➤ Pun la dispoziția cadrului didactic clarificări pentru elementele de noutate ale programei și reprezintă puncte de reper pentru proiectarea activității de predare-învățare-evaluare;

➤ Oferă sugestii de evaluare continuă, formativă și exemple de instrumente specifice de evaluare (proiecte, portofolii);

➤ Prezintă contexte de învățare pentru tratarea diferențiată a elevilor

Noi programele școlare au întregit viziunea unui nou model de proiectare în învățământul primar orientat atât pe formarea și dezvoltarea competențelor elevilor, dar și pe interconectarea acestor competențe. Această legătură este necesară pentru simplul motiv că o competență-cheie nu se dezvoltă izolat și nu aparține exclusiv unei discipline.

Ca exemplu, competența de comunicare în limba maternă sau într-o limbă străină nu se formează doar la orele de Limbă română sau de Limbi moderne, ci fiecare disciplină din planul cadru poate avea contribuțiile sale valoroase.

CLASA a II-a

Tema: „Elefantul Elmer”

Comunicare în limba maternă

- citirea textului:

- aplic: -metoda „Văd- Cred că- Mă întreb”
- metoda „Predicția pe parcursul lecturii”

Comunicare în limbi străine

- audierea cântecului „Elmer l’elefantino variopinto”
- găsirea corespondentului în limba italiană a unor cuvinte din text folosind Google Translate

- numărarea în limba italiană a elefanților gri din imaginile din poveste

Există și posibilitatea ca fiecare disciplină de studiu să aibă o competență-cheie pe care să o vizeze exclusiv (spre exemplu, competența de comunicare în limbă străină vizată de disciplinele de limbi moderne), însă recomandarea europeană este aceea că nicio competență-cheie nu ajunge să se dezvolte izolat, ci în concordanță cu competențele altor discipline.[3,p.7].

De exemplu, programa școlară pentru limba modernă, competența de comunicare în limbi străine, contribuie substanțial la dezvoltarea competenței digitale (implicarea TIC în competențele de comunicare), competenței sociale și civice (antrenarea achizițiilor sociale și civice prin dialog, interacțiuni, jocuri de rol), competenței de sensibilizare și exprimare culturală (prin valorificarea componentelor culturale).

Competența digitală

- desenarea lui Elmer în programul Paint
- căutarea pe Google și colectarea unor informații despre elefanți
- accesarea canalului youtube pentru cântec

Competențe sociale și civice

- realizarea „Semaforului emoțiilor”
- analizarea lui Elmer în scopul identificării unor asemănări și deosebiri între sine și acesta
- joc de rol „Si eu am fost Elmer”

Sensibilizare și exprimare culturală

- aplicarea metodei „Repovestirea prin benzi desenate”
- organizarea unei expoziții cu benzile de desene realizate

Concluzii

În concluzie, programa școlară este documentul curricular reglator cu rol important în activitatea cadrului didactic în formarea și dezvoltarea competențelor pe care și le stabilește pentru un anumit demers didactic. O imagine de ansamblu bine creionată asupra curriculumului ce urmează a fi studiat, oferă profesorului oportunitatea valorificării experienței didactice ,

conferă flexibilitate demersului educativ prin adăugarea, în orice moment, de noi mijloace sau resurse didactice.

Lectură conștientă și personalizată a programei școlare dezvoltă competențe de proiectare didactică în baza modelului centrat pe rezultate, reconstruiește oferta curriculară din perspectiva competențelor urmărite, stabilește nivelurile de complexitate ale competențelor, potrivește teme suport potrivite care susțin și asigură formarea competențelor, creează situații de învățare antrenante implicând activ clasa, stabilește criteriile de evaluare privind dobândirea competenței, permite evaluarea elevilor într-un mod obiectiv, precum și oferta educațională.

Bibliografie

1. CRISTEA, S. Dicționar de termeni pedagogici. București, 1998. Editura Didactică și Pedagogică. ISBN 973-30-5130-6
2. CUCOȘ, C. Pedagogie (ediția a III-a revăzută și adăugită). [online] Iași, 2016. [citată 29.04.2023] ISBN 9789734651566, 9734651560 Disponibil: <https://www.google.ro/books/edition/Pedagogie/wiyTDwAAQBAJ?hl=ro&gbpv=0>
3. COUNCIL RECOMMENDATION of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning (2018/C 189/01). In: Official Journal of the European Union, C 189/1, 2018) [citată 25.04.2023] Disponibil: [https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7)
4. Metodologia privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare, (aprobată prin ordinul ministrului educației naționale nr. 3593/18.06.2014).[citată 25.04.2023] Disponibil <http://www.ise.ro/metodologie-privind-elaborarea-si-aprobarea-curriculumului-scolar>
5. Planuri-cadru de învățământ pentru învățământul primar, aprobate prin OMEN nr. 3371/12.03.2013.[citată 21.04.2023] Disponibile la adresa <http://programe.ise.ro/Actuale.aspx>
6. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). In: Official Journal of the European Union, L 394/10, 2006, pp. 10-18.).[citată 25.04.2023] Disponibil [lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN](http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN)
7. Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național. Document de politici educaționale, versiune de lucru, Institutul de Științe ale Educației, mai, 2016. [citată 29.04.2023] Disponibil <http://www.ise.ro/?s=document+politici%2C+mai+2016>

CZU: 821.135.1.09

IDENTITATE ȘI ALTERITATE ÎN *TAKE, IANKE ȘI CADÎR* DE V. I. POPA

Văsioiu Marcelica-Alexandrina
UPSC „Ion Creangă”

Școala Gimnazială Nr. 3 Galați, România
ORCID: 0009-0007-2281-8435

Adnotare

Introducerea în cadrul Curriculumului la Limba și literatura română pentru gimnaziu a elementelor de interculturalitate este cât se poate de benefică în contextul contemporan, iar abordarea integrată a acestora vizează dezvoltarea competențelor pentru acceptarea *imaginii Celuilalt* în comunicarea interculturală.

La clasa a VIII-a, unitatea de învățare *Cum sunt ceilalți?* are asociat ca text dramatic suport comedia *Take, Ianke și Cadâr* de Victor Ion Popa. Textul reprezintă o alegere cât se poate de potrivită pentru a se analiza distincția